

DOBROGEA JUNĂ

Director Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

crista în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub Nr. 3 7 din Mai 1938

Redacția și Administrația CONSTANȚA str. Școlii Vărnău No. 27
Abonamentul cu plăcuță culturală: un an 500 lei 6 luni 350
Partea Autonomă și instruiți lei 2.000—Paștele și înaintea după tarif
Taxa No. 13.43

DOBROGEA ROMĂNEASCĂ

Graiul deltean

de JOHN FOSCOLO

Înainte de a înșira aceste rânduri, voi mulțumi unora din cititorii ziarului „DOBROGEA JUNĂ” — sâlașul scrisului dobrogean — pentru măgulitoarele aprecieri aduse narațiunilor mele.

Am luat în buna seamă și unele observații. Bunăoară din Tulcea, „stari-bratele” Efim îmi relevă că lipovenii nu sunt răscolnici, ba s chiar religioși. Că credința lor e... — să mă ierte badele Efim că nu pot tălcui, un subiect la care numai clericii i-ar putea răspunde.

Denumirea apoi de „H-HOLI” aplicată zaporojenilor stabiliți în Delta noastră, a sunat cam greu la urechea unora din ei.

Dar, bade Serghei, cuvântul de HAHOL nu este o ocară. Marele vostru cântăreț s-a simțit mândru de a fi purtat numele generic de GOGOL, mai ales când a descris atât de frumos suferințele înaintașilor săi, cari, rămași de izbeliște prin zăporarele Nipului, au luat calea bejeniei și s-au îndreptat spre grindurile obia întărite ale Dunării de jos. Cântecul lui, rămase încă vii și curate printre voi, în ciuda scurgerii unui veac și mai bite, ce vă separă de plaiurile niprene, oglindesc pe deplin o viață asemănătoare acelei ce o duc astăzi moldovenii niștreni.

Departa de mine gândul de a creia dintr'un cuvânt, o ocară. Să te îlești deci, bade Serghei, de a fi „gogolul” generației tale. Cu trecerea vremii poate că vei reuși să-ți îndrepti vorbirea și atunci denumirea de „gogol” — nu o vei scâlci în „hahol” de astăzi. De altfel numele dragăstos de „hăluște” dat „melancelor” voastre oacheșe, atât de drage tuturora, reamintește prea frumos descrierile priveghilor niprene și ca atare, nu, nu înțeleg, bade Serghei, să te lepezi de o presupusă „poreclă” ce numai neștiutorii obârșiei tale o iau în nume de rău.

Mi-ai cerut apoi să nu te confund cu „stari-brății” din Delta. Nu-ți contest pravoslavnia, cu toate că o îndârjire de cândva de a-ți menține rosturile credinței în calendarul vechi, în ciuda părerilor opuse date doar de achierei citiți și iscusii în ale legilor sfinte, m'ar îndemna să te consider drept „răscolnic”. Cunoști prea bine greutatea acestui cuvânt. De atunci însă, și-ai venit în fire și astăzi, slavă Domnului, calendarul cel cu pricină rămâne în seama numai a pușinilor „molocani”, pripășiți ici colea prin Delta, — pravoslavnici și ei, dar întărâtați de laptele cel-beu chiar și în Vinerea Mare.

Nu voi uita, bade Serghei, pozna ce o făcuși unuia din ei. I ai dat să guste pe un ger cumplit din „trăs-căul” tău făcut ocașă, dintr'o prășină aleasă și nu prea stoarsă la teasc. Cheagul din stomacul lui, răscolit de poznașul trăscau, dat de-a dușca, l'a zorit spre hazul vostru. Mi-ai pomenit și de rușinea unora din „BIELO-RUȘI”, numiți „scopții” cari au căutat să se strecoare cândva printre voi în grindurile deltene. I ai gonit, vorba ta, cu furcile în mână și în huiduiala „melancelor”, cari înțeleg rostul vieții hărăzită de Dumnezeu.

„HAHOLI”, „STARI-BRAȚII” și „MOLOCANII”, deveniți cu toții astăzi buni ROMĂNI-DOBROGENI, vă bucurați laolaltă cu ROMĂNILI-NEAOȘII din Rosetti și Chilia, de dreptul deopotrivă. Sunteți cu toți fiii țarinei deltene, smulsă prin brațele voastre vâjnoase de năvala apelor și a stufului. Cu toții laolaltă ați urzit o moșie dăbătoare de pâine și alte bunătăți. Vă opiniți frățește năvălirilor puhozelor, cum de altfel tot frățește vă veți uni când un alt glas, asemănător clopotului bisericii, care vă chiamă la sapă uneori ca să întăriți digurile ocrotitoare, vă va chema la rândul, de va fi nevoie, ca să vă apărați ogorul.

Nu mă indoesc, bade Serghei, că veți răspunde voioși la această chemare, — mai ales din ziua cea de loamnă, când, pășind împreună prin „hasmacurile” pădurii LETEA, imi destăinuiați atât de frumos binele cel simțit că izvora din „slobodna” cea adevărată, hărăzită de Măritul REGE al nostru.

Da, CONSTITUȚIA din 1938 merită de numirea cea frumoasă și înțeleaptă găsită în graiul tău specific deltean.

(continuare în pag. III-a)

TRANSFORMAREA Frontului Renașterii Naționale în „Partidul Național”

Textul decretului regal
M. S. REGELE A SEM-
NAT URMATORUL DE
CRET REGAL:

Asupra raportului Președintelui Consiliului nostru de miniștri și al Ministrului nostru secretar de Stat la Departamentul Justiției.

Văzând Jurnalul Consiliului de Miniștri

Văzând avizul Consiliului Legislativ,
în temeiul art. 46 din Constituție

Am decretat și decretăm:
DECRET LEGE

Pentru transformarea
Frontului Renașterii Naționale în „Partidul Național”.

ART. 1 — Frontul Renașterii Naționale devine partid unic și totalitar sub denumirea de „Partidul Național”.

El va funcționa sub conducerea supremă a Majestății Sale Regale.

ART. 2 — Partidul Național îndrumarea viața morală și materială a Națiunii și Statului Român. El este instituție de drept public.

ART. 3 — Conducătorul suprem numește forurile superioare ale partidului care sunt singurele răspunzătoare.

ART. 4 — Normele de organizare, funcționare și disciplină vor fi hotărâte de conducerea supremă.

Dat în București la 21 Iunie 1940

CAROL

Președintele Consiliului
de Miniștri,
GH TĂTĂRESCU
Ministrul Justiției
AURELIAN BENTOIU

O nouă amnestie politică

Suveranul a binevoit a scesa un decret prin care se amnestiează o serie de infracțiuni cu caracter politic, având acest cuprins:

„Sunt amnestiate în afara de infracțiunile cu caracter politic prevăzute de legea din 26 Aprilie 1940, (privitoare la amnestierea unor infracțiuni, pedepsite de legea pentru apărarea ordinii în stat și de codul penal Carol al II-lea) și infracțiunile cu caracter politic săvârșite până la data de 26 Aprilie 1940, prevăzute și pedepsite de următoarele texte de lege:

a) acele prevăzute de art. 2 și 14 din legea pentru apărarea ordinii în stat și pedepsite de art. 12 și 23 din aceeași lege;

b) acele prevăzute de art. 284 p. 1 din codul penal Carol al II-lea, dacă autorul sau complicii a beneficiat de amnestia acordată prin această lege sau prin legea de amnestie din 26 Aprilie 1940, art. II al legii din 9 Iunie 1940;

c) acele prevăzute de art. 315 din codul penal Carol al II-lea, și d) acele prevăzute de art. 209 paragraf I litera A din codul penal Carol al II-lea, numai în ce privește propozițiunile prin care grai sau în scris a schimbării formei de guvernământ a statului”.

VIZITE ROMANEȘTI ÎN STRĂINĂTATE

de Traian STĂNESCU

Răspunzând invitației inginerilor germani, un grup de ingineri români, în frunte cu d. profesor Mihail Manoilescu, președintele AGIR-ului, se găsește de mai bine de două săptămâni într-o călătorie de studii și informații în Germania.

Vizitatorii români s'au bucurat de o primire excepțională și semnificativă. Președintele, pe unde au trecut compatrioții noștri, tricolorul românesc a fluturat deasupra monumentalelor edificii publice și particulare din Berlin, München, Iena, Viena și alte localități vizitate.

La radio Dunărea, d. profesor Mihail Manoilescu ne a împărtășit într-o scurtă dar plină de miez cuvântare, impresiile d sale din Germania național socialistă.

Au fost arătate lucruri noi și lucruri știute, cu acei minunat fel de ardea în cuvinte puține, dar maiestru nuanțate, care face să înțelegem și ceace oratorul nu spune. — oglinda fidelă a Germaniei actuale, cu o putere de înfrățire care se încrustează în gând și suflet, pentru totdeauna.

Personalitatea covârșitoare a d-lui profesor Mihail Manoilescu s-a bucurat totdeauna în străinătate de un mare prestigiu și de o stimă desăvârșită; iar în Germania aceste sentimente merg și mai departe pentru omul de știință și omul politic de rectitudine atitudine, stimat și apreciat de forurile conducătoare politice și culturale germane, care văd în profesorul Mihail Manoilescu nu numai o strălucită personalitate românească ci și un exponent de elită european, un desăvârșit european.

Doctrinara de înaltă clasă, orator dotat cu o strălucită elocință, în care nu știi ce să admiri mai întâi, verbul inaripat și totuși concis, sau calitatea celor expuse, unite cu un farmec personal complex, — o complexă personalitate, în care se îmbină armonios cele mai diferite însușiri de om de știință pură și cugetător de suflate prin virtuți sufletești și sinceritate, — fac ca profesorul Mihail Manoilescu să apară totdeauna în ipostaza de ambasador neoficial al poporului românesc.

Triumfurile sale personale sunt tot atâtea izbânte ale românismului, căci odată cu admirația pentru persoana sa smulge și dragoste și înțelegere pentru țara românească. — deși prin structura suflătească apare ca un prototip strălucit de exponent al colectivității europene, al acelei până mai ieri eresată utopică PAN EUROPA, ideea pentru care milita de ani de zile.

În complexul de situații inerent zbuciumului prin care trece nefericitul nostru continent, profesorul român are un rol de lămuritor, prin teoriile sale politico-sociale pline de clarviziune și curaj, care — în treacăt fie zis — nu sunt tocmai bine înțelese aici la noi, dar cari, în străinătate, sunt puncte luminoase de reper pentru alți oameni mari de știință, străduiți să dea chinuții Europe odată cu o nouă credință și o viață nouă.

De aceea avem uneori impresia că viziunea și premergătorul Mihail Manoilescu este mai mult al altora decât al țării sale, pe care o iubește cu o iubire caldă și resemnată parcă, de fii bun și duioși, dar neînțeleși cum trebuie. Oamenii de geniu, cari sunt

premergătorii, deschizătorii de drumuri noi în viața popoarelor, au un rol desori îngrat și un destin nedrept. Drumul lor nu e drumul nostru al celor care ne place să

săbovim pe poteca întortochiată a parivității noastre comode și plină de dragi nimicuri.

Dar mîine, drumul deschis de ei, este al milioanei de oameni, cari vor slăvi memoria celor cari în schimbul binelui ce l-au vizat pentru viitorime, au primit de la contemporani, drept răsplătă, cupa amarăciunilor de tot felul.

Cum însă nu putem anticipa asupra viitorului, toate aceste reflecții personale pot fi în parte eronate și ele nu se referă nici la profesorul Mihail Manoilescu și nici la poporul nostru.

În acest secol al vitezi, masele noastre populare dovedesc că au căpătat o mare putere de adaptare la situații noi, igăt se poate spera că și profesorul Mihail Manoilescu să facă o excepție dela regula generală, care ne-a dat acel trist dar adevărat proverb că „nimic nu e profet în țara lui” decât cu o relativă întârziere. Se prea poate ca doctrinara de azi să fie realizatorul de mâine și dulcea noastră îngratitudine să dispară față de cei cari își risipește sufletul pe meleaguri străine, — arătând lumii nu ce-iace suntem azi, ci ce-iace putem fi mâine.

În conferința sa dela radio — (nu cunoaștem încă decât titlul celor două conferințe dela Berlin și Viena, d. profesor Mihail Manoilescu, care a tăcut o anchetă „în verticală” asupra situației din Germania de astăzi, ne împărtășește lucruri, cari nu pot decât să ne bucure.

Dezbărați de zgura anumitor prejudecăți și idei perimate, pinând seama numai de atitudinea plină de o sobrietate demnă, — acea minunată finută de care dă dovadă poporul corect și muncitor al Germaniei victorioase de azi, — doritor sincer să organizeze împreună cu alte popoare printre „Incredere reciprocă și egalitate între porți, o nouă viață într-o lume nouă, — putem întinde cu încredere mâna noastră celor cari ne o întind în mod cinstit.

Pentru aceste motive, vizita românească în Germania a fost rodnică și lămuritoare și trebuie să fim recunoscători inginerilor conduși de d. Mihail Manoilescu.

Deasemeni, vizita cooperanților români, conduși de d. René

(continuare în pag. 3 a)

MAGAZIN LITERAR

GHIULSUM*)

Mă 'ntreb acum
Când te 'ntălesc, Ghiulsum —
Cum poate măestria și-a ei dăltă,
S'adune atâta farmec la oală
Purtându-l gingașia ta pe drum!

Când te cobori pe cărăruia 'ngustă
Ducând către cișmea urcioarele,
Îți bănuiesc pulsând picioarele
Sub lungă și înfiorată iustă...

Tu nici nu știi, Ghiulsum, de unde
Ai mlădierea ritmică în mers
Dar poate știi dela străbuni un vers
Pe care numai gândul tău l'ascunde?

Plutind ca 'n vis alături de izvoare
Inlirate ape 'nctet te cheamă
Să-ți pună diademă fără seamă
Argintul viu și aurul din soare!

Un basm oriental uitat pe gheme
Sub lespedea bătrână a cișmelei
Ți-l povestește strălucirea stelei
Ce 'n fiecare seară scrie 'n vreme...

Apoi cu acciaz grație pe drum
Îți duci dela cișmea urcioarele
Și 'n urma ta mai plâng izvoarele
Când zarea te cuprinde 'nctet, Ghiulsum.

*) Florica

Al. Pop. Scărișoara

Correspondența acestor pagini: manuscrise, cărți, reviste, înfățișări — pe adresa celui ce le redactează — d. E. V. Hiralambic: Ion Rațiu, 110, Constanța.

RUGAM și prietenii din Nordul provinciei noastre și, deasemenea, dela d. Mirela Păpădoiu din Silistra.

INTRUNUL din primărie noastră numere viitoare vom publica o interesantă năvălă a tinerei dar talentate scriitoare Ștefan Irina Boldur.

Acțiunea se petrece într-un sat din Nordul Dobrogei și ea prilejuește defilarea a o multime de personaje foarte viu colorate. Am citit manuscrisul acesta mai de mult — și, acum, suntem în așteptarea lui.

"BUDISM" este intitulată năvălă de bază a ultimului număr din "Poziție" și iese de d. N. Otrescu (nume care se ascunde dea năvălă trecută sub inițiala N. în același revistă). Este scrisă simplu, clasic și captivant. Cu multa simțire ea tot ce iese este finul literar N. Ott — Și eu această ocazie o destănuiesc: — desi știm că d. sa a schimbat textul Fanteziei dramatice "Copeia" (Chiar noi am corectat două țepce după manuscrisul predat de autor) îi recităm această fantezie, publicată cu ani în urmă, dar care și-a păstrat aceeași suavitate.

"Varietăți" — Mitropolitul Moldovei" este o broșură apărută în seria "Cunoștințe folclorice" a Editurii "Cartea Românească" și-i scrie fără multa bătaie de cap. Superficial informat — autorul are totuși judeicioasă păreri despre opera marului prelat Moldovean.

DIN NOU SUNTEM ispiți să scriem o carte despre Dobrogea — despre această fermecată și mereu plină de surprize România dela Marea.

Dar zilele acestea am străbătut tot-o de-alungul ei până la granița de Sud și mașina mică era ca un imens carabus, care vom gonind, sburând prin marea de muci alături, untori, de marea adevărată și, alături, prin satele cu case mici, țărănești, povești de altă dată.

"MUSEUL DIN BALCIC" este titlul unui reportaj pe care-l vom publica în gazeta noastră și din care vrem să se vadă că fără ifose de "specialiști" se poate face lucruri mari.

"Ghidul dela România" — Editura Ghidul României, București — alcătuit de d. Al. Cicio Pop cu colaborarea d-lor V. Pușcariu și Al. Băduța. — Ghid minunat.

"Domnul Zambeccian" care și-a trăit o parte din viața în Constanța și care este un pasionat și asiduu colecționar de artă și-a pus cu ocazia "Lucei Bucureștilor" la dispoziția organizatorilor o parte din minunata sa galerie de picturi. Aceasta a provocat o dare de seamă a cunoscutului critic francez de artă d. Jacques Lassaigne care dă girul său pentru valoarea operelor adunate de d. Zambeccian, egalând colecțiile sale cu oricare altele din Europa.

PARE-MI-SE că a trecut jumătate de an de când în fiecare număr din "Universul Literar" citim cronică germană a poetului Ștefan Bac u care reușește de fiecare dată să adauge crudiției, po-

zei conținutului său. Dar de pe activitatea aceeași, într-adevăr, talentat poet, vom revizui în o scriere simplă și edificatoare.

O CARTE apărută astăzi și despre care am mai notat este originală biografie a lui Basarab al III-lea — Teodosiu scrie de d. d. Virginia Petra, bibliotecara Municipality Constanța.

SE PARE că d. P. Robescu a pierdut poezia pentru proză, fiindcă de mult nu l-am mai văzut numele acestui tânăr dobrogean sub vreo poezie — dar zilele acestea l-am descoperit sub o hucă de proză în "Curatul Magazinul Literar".

"Carte Intinerice" a lui Gabelei Bălanescu — camatad drept de gând și slovi românească — ne va prilejui o foarte mică notă într-un număr viitor.

Decumdată doar atât: o carte tragică — o alegorică povestire a unor timpuri care încă n'au trecut.

Constanța
Poșta

Un tânăr dom — Ladimiss Andreescu — a publicat în editura "Universul Literar" o carte pe care o citesc actualmente cu mare plăcere și care se cheamă: "În țara cerului". Imediat după lectură vom reveni.

Sub pseudonimul de "Ponticus" se ascunde cineva care scrie în "Poziție" despre personalitatea și activitatea Excelențelor O. R. d. Horia Grigorescu și Traian Fr. Grigorescu.

Ne întrebăm de ce nu și-a caligrafiat adevăratul nume acest pseudonim — că doar rânduile scrise sunt complet adevărate și lipsite de lingusiri (atât de frecvente la cei ce scriu despre putericiile zilei).

În dimineața zilei când scriem noștre acestea am vagabondat prin Balcic — prin Balcicul Re-

Aștept....

O barcă, adusă în marș triumfal
E gata să scape
De valul ce-și scutură coama de mal,
În vuet de ape.

Dar marea o cheamă,—marea o ține,
Furtuna e în tol,
O vârlă 'nalte unde halne
Și-o întoarce 'napoi.

Ca țarco, — vâlcă — și, de doruri linsită,
Mi-a fost o colindă
Și-acum acum aștept sfârșit de urșită,
Să mă cuprindă.

Petre Marinescu

Insula de Corali

— Lume de vis —

Niciunul nu încearcă farmecul să spargă;
S'adună își bărbosase să locă mereu plauri;
Unii vor aur, alții mișcătoare lenuri,
Sunt siguri cău să le câștige'n lumen largă.

Dar vântul leagănă cocolierii
Și frunzele lovesc fereastra luminoasă,
Urechea oștinindu-și la foșnet, deocăit
În lumea realității revin aventurierii.

Este lăzriu chior și pentru himere
Si pleacă să se culce sub poloage,
Lăsând în cupe vinul și spum'olbă de bere.

I uno, urcând, pe Cal-a Laptelui s'areță
Și slau frunzișurile porcă să se roage
Să i ceară, pentru adormiți, o noapă fermecată

Radu Georgescu-Tulcea

ginci Măria, al pictoriilor, al argintului, al poeziilor, al lui Ion Pillat — care, după cum am mai amintit într-o anterioară notă și în ultimul d-sale volum: "Umbră timpului" (Ed. "Universul literar") consacră câteva pagini de poezie acestui dumnezeu colț de pământ.

D. Prof. N. Carțoian a publicat în Editura Fundației pentru literatură și artă "Regina Carol II" primul său volum din Istoria literaturii române vechi. Informație precisă, documentată.

Lipsă de romantism și mari probleme care au preocupat pe alți când au scris această parte din istoria literaturii române.

O serioasă concurență "Istoriei literare" până acum tot foarte bună — a lui Sextil Pușcariu.

"Genealogie Sacrificale" este titlul românesc al cărții "Aventura la Budapesta" de Francisc Körmenyi pe care am citit-o într-una din nopțile trecute. Este o carte simplă dar mare. O carte care nu interesează când a fost scrisă sau tipărită fiindcă-i sortită să străbata timpul. Deasemenea, are foarte puțină importanță sau chiar deloc faptul că eroii ei sunt maghiari și nu români, juroi sau spanioli. Este o carte care te urărește multă vreme după ce ai citit-o, întocmai ca o esență tare de parfum. Că mișosul frunzelor de nuc.

Ași putea să-i redau epical în câteva rânduri — așa putea adăuga, pe drept cuvânt, că fabula te curățește dela prima pagină și interesul merge crescând pentru a nu te părăsi decât odată cu ultimul rând din carte — dar ce folos toate. Asta-i o carte care trebuie citită și care va fi mult înțeleasă și apreciată de cei ce și-au ratat tinerețea, idealurile, creștințele...

Tineretului din generația mea îi fac invitație specială la lectură. Cartea este tradusă bine și u românște, ea urmând o continuă verificare cu textul maghiar, francez și german. — Dar pentru creștea asta, pentru Petofi și pentru "Tragedia omului" a lui Mădăch Em. face să înveți maghiara.

"Genealogie dela Marea" atât de sugestiv intitulată revistă a domnului Titus Cergău n'a mai apărut de mult pe piață. Il cunoaștem pe d. T. Cergău, și ștem bine că oricât de greu este cotidianul nu va renunța

să mai scoată neapărat și bună revista dobrogeană dar ne pare foarte rău că nu-i ajutat ca să-și continue regulat apariția săptămânii reviste.

O CARTE care ne-a impresionat foarte mult a fost "Femeia care blestăte" (titlu și coperta de mare scandal) apărută cu câțiva ani în urmă în Ed. Cartea Românească și care cuprinde descrierea extrem de subiectivă, tau tacișoasă și mincinoasă a vieții soției marului scriitor german al veacului trecut: Cavalier Leopold Sacher — Masoch.

Actualmente citim cartea acestuia "Venus în blăsturi" și, după aceea, vom revizui (un în paginile "Dobrogei Junce" ei într-un periodic bucureștean) cu un e. Tescu: Pro sau contra Masoch?

Și mai actuală a devenit traducerea prietenului nostru Mirela I. Gorunescu a conferențelor d. lui Karl Schmidt, consilier de Stat prusian și profesor la Universitatea din Berlin — asupra structurii statului național-socialist Sfat — Mișcare — Popor.

D. Mirela I. Gorunescu, se știe, este constantă și și-a făcut doctoratul în filosofie în Germania.

"Pe urmele pașilor Tui, Ius" se numește o plăcută ieseală de d. Olga Grecanu și apărută în Editura "Universul literar" și care te străbate de un adănc fior creștin.

Este mai mult decât un memorial de călătorie — este o minunată spovedanie, o povestă marturisire de erudiția a autoarei care a vizitat Locurile Sfinte.

Mai trebuie subliniat ceva: este un deosebit de adecvatul și în subie-

Dește Căpata Tomșului Constanța de odinioară și era de astăzi serie într-un număr de a cum vreo trei săptămâni al "Universului literar" d. George Axinteanu. Un reportaj tot atât de grăd scris cu și este despre Dobrogea din "Universul literar". E. V. H.

Graiul deltean

(continuare din pag. 1-a)

O „slobodnă”, o isbăvire de relele ce mișunau într'altă, cât îi era lehamite uneori de viață.

Da, bade Serghei, cu un REGE care VEGHEAZĂ, un GUVERN care se trudește și cu un popor care supune legilor menite să l'indrepte spre calea cea bună, o ȚARĂ, Țara ta și a mea, va fi dusă, fii sigur, limanul râvnit al vieții măndre și mănoasă!...

Ai fost dus cândva în călănie. Ai înfruntat moartea într'întregirea Patriei tale adoptive. Porți o cruce pe piept, simbolul vitejiei tale. Ai patru fii, astăzi stejari măndri, concentrați chiar la regimentul unde ai servit când erai voinic. Fii liniștit însă. REGELE VEGHEAZĂ. Alina „voinei” de afară vrea să ne încătușe. Patru la armată. Ți se strânge inima de părințe uneori, te aleg, bade Serghei, dar... te ai gândit oare și la inima CELUIA, Care poartă grija noastră a tuturor?

Fii liniștit deci, în veghea ta de om bătrân. Trecu-țu tău se va lumina deabinelea în zilele de apoi ale veghibilor deltene, uneori jalnice, când înconjurat de apoi le vei îngâna iăinicia vieții. Înșirările tale doinire vor aduce în sullele lor plâpânde așteptare Dumnezeu, fără de care omul nu poate viețui. O credere asemănătoare cu lumina Soarelui, care în dimineața răsare pentru toți...

Mi-ai descris indeletnicirea ta cu altoitul pleriscilor de lomanice, cari prind așa de bine pe grindurile deltene. Copăcel cu crângile inviorate de mugurelul infipt în rod bogat. Ei bine, bade Serghei, tot astfel și omul de neamul tău „haholesc” sau „gogolesc”, venit prin zăpoarele îndepărtate ale Niprului, se văd altoiți în viața românească și dau, dau roade frumoase.

Pomelnicul celor de printre voi, MORȚI pentru înșirarea Țării, „hlopt” ai voștri, privescetea „molodeților” măndri în uniforma de ostași români, gândurile tale, bade Serghei, exprimate atât de frumos într'un grai deltean leil românesc, toate acestea vor chezași dreptul nostru de viață în frățietatea dobrogeană. Trecutul obârșit voastre „haholesti” l-ași desluși cam astfel: bielorus — niciodată —; „ucrainean” — nici asta —; „moldovan-niprean” — de ce nu? —; „ROMÂN” astăzi — orice caz — DA.

JOHN FOSCOLO

Guvernul își continuă activitatea

Din nou ceva pentru răspânditorii de svenuri

Din când în când ca o irupție epidemică, svenurile cele mai nocive se concentrează, și năvălesc din Capitală în provincie, sau în provincie, în Capitală, producând un efect mai mult ridicător decât dezastroas. Am arătat alături, cât de regretabile sunt aceste fenomene și cât de acrișor sunt accia cari se dedau la căutarea de lamentabilă activitate în loc de a arăta lumii, un obiect serios și îngrijorat de gravitatea acestor momente, sunt unele care arată o fizionomie schimonosita de neadevar, de falsă simțire și de repurcescă te-

Este de tul ca împrejurările și simțim pe acești inconstanți că se gândesc pentru din cafelele și pentru lucruri care nu adaugă nimic la onoarea acelor cari se prezentază, să repara alte svenuri și alte legende.

Un felicit, mara majoritate a svenurilor opau acestor colportari și neîncredere de acclintit un dispreț abil disimulat.

Recomandul Consiliu de Miniștri, asupra cărui s'a dat presă un mandat substanțial, a risipit în această ciupercărie para-

la Cernăuți în Bucovina, care este provincia cea mai îndepărtată de Capitala Țării, din punctul de vedere geografic.

Toate acestea, sunt o dovadă pozitivă de calmul și de liniștea cu care se lucrează. Numai citind comunicatul guvernului, și reflectând asupra afirmațiilor sale, se poate indubitabil afirma, ca traficul de svenuri nu poate înfluența în nici un mod nereduș mers al lucrurilor. Lezi noui au fost luate în considerare pentru organizarea asistenței sociale și pentru organizarea serviciilor publice. Cea mai mare atenție este concentrată pentru apărarea intereselor naționale. Guvernul, înțelegând ca și oamenii cuminți din cuprinsul Țării își dau bine seama că una dintre condițiile securității noastre este stabilitatea. Pentru a o asigura, Guvernul dispune de cele mai apropiate mijloace. Cu o mare discreție și rezervă au fost aplicate până acum parafrazele represive. Metoda preventivă a fost socotită ca cea mai bună. Dar este probabil, că dacă inconstanții amiei ca și camuflații inamici vor continua pernicioasa lor indeletnicire, de a stămina panica sau neîncredere, Guvernul va purcede, la timp, la aplicarea unor texte care sunt făcute pentru a ne scapa atât de cobețe înfașabile care anunță nenorociri și catastrofe imaginare, cât și de naivii sau slabi de ingeri care cântă după bagheta acestora.

Vizite românești în străinătate

(continuare din pag. 1-a)

Râmniceanu, în Bulgaria, s'a a rătăcit plină de roade și modul minunat cum s'a deslășurat nu e cu nimic mai prejos ca aceia lăcută de inginerii noștri în Germania.

Este necesar și trebuie să ne cunoaștem vecinii cu cari vom colabora mâine cu drepturi egale, într'o nouă ordine ce se zămisește azi din lacrimi și sânge.

Vizite de acest fel ar trebui repetate și o altă direcție, la alții vecini, — căci numai așa vom lămurii lucruri necunoscute de noi și din necunoașterea cărora sufletul nostru este chinat de între bări dureroase, la cari parca n'a vem curajul să găsim un răspuns.

TRAIAN STĂNESCU

Gospodărie pentru vremuri grele

Măsurile luate de d. Ministru Mircea Ciocicov în vederea aprovizionării Armatei și populației cu grâu și uleiuri vegetale sunt binevenite și la timp venite.

Ele dovedesc, odată mai mult ca vechea, simpla, cinstită înțelepciune populară n'a pierit: gospodăria își face vata sanie și iarna — plug. E simțul prevădător, care dictează astfel. Un simț de prevedere, care este cu atât mai ascuțit astăzi, cu cât momentele prin care trecem sunt mai aspre decât oriand.

În clipele de față, simțul gospodăresc al Statului, trebuie să prevadă nu numai ceea ce va fi peste o lună, ci și ce ar putea să se întâmple în toamna sau în iarnă, când împrejurările s'ar putea să fie și mai grele.

Descențind personalul tehnic, necesar realizării programului de tăieri și transporturi, obligând pe locuitorii din regiunile forestiere să transporte lemne de foc din pădurii la stațiile de încălzire ale Căilor ferate sau la cele particulare — care urmează a colecta cantități de grâu pe tabele necesare consumului ostașilor, creștin du-se un „Oficiu obligatoriu de vânzare și distribuție a uleiurilor rafinate și brute”, — se face operă de gospodărie bună, de gospodărie prevenitoare, pe planuri mari.

Nimeni nu poate fi decât de acord cu acțiunea guvernului. Toți își vor înțeles, desigur, sforțările pentru ca programul acesta, care privește bunul mers al lucrurilor obștești, să nu sufere întru nimic în vederea unei cât mai desavârșite înfăptuiri.

Înțelegem, a fiecareia dintre noi, raționalizarea muncii fiecărui cetățean, — iată factorii principali, mențiți să ne facă a trece peste fagasurile multiple ale împrejurărilor actuale.

O nouă întreprindere românească la Constanța

La 1 Iulie a. c. se va deschide în localitate, pe str Ștefan cel Mare, un depozit al fabricii „Textila Românească”.

Noua sucursală, care și propune să valorifice în orașul nostru produsele industriei textile românești va fi condusă de d. ing. Puiu Traian. Urâm noiciei întreprinderi succes.

Pensionarii nu mai pot ocupa funcții la stat

Patrivul noului cod al funcționarilor publici, nici un pensionar nu poate ocupa funcții la stat.

Ca urmare acestor dispoziții pensionarii care ocupă demnități de primar și ajutor de primar, urmează să demisioneze.

Ca să se „ridice” satele noastre

Un exemplu dintr'o sută

Într'un articol din ziarul „Unirea” cu No. 158 din 11 Iunie c. am citit următoarele rânduri sub titlul: „Ridicarea satelor din județul Constanța” — articol în care d-l prefect Traian B. Briceanu arată activitatea gospodărească a mai multor comune din județul nostru, printre care și Independența (Bănești).

Subsemnatul, modest locuitor al numitei comune, îmi permit a ruga respectos atât pe d. prefect, cât și pe d-l Primar — al plășii Negruvodă, să binevoiască a face o inspecție în localitate, și — fiindcă e vorba de o „bună gospodărie” — să nu se mărginească numai la „fațada Primăriei, ci să-și înființeze cercetarea până la cinstitul satului, ca să vadă în ce hal de plâns se află și să se oprească, mai ales la biserică, în care plouă ca afară în cât e pe cale a se prăbuși, cu toate că se reclamează ani de zile în această privință, însă nimeni nu vrea să audă.

Trăim, în adevăr, în vremuri turburi. Totuși cu socot că se comită o crimă, dacă tocmă azi se ascunde realitatea.

Sunt 30 de ani, de când, sub îndemnul de-credatului Prefect Ștefan Vărnăv, o mână de bătrâni, din cari puțini am mai rămas în viață, — oamțai simpli, însă cu multă bună-voială — ne-am ipotecat pământurile și din veniturile pășunatului, prin stăruința și munca noastră, am ridicat o biserică în această comună, fără niciun ajutor din partea Statului.

Azi acest sfânt locaș e amenințat de ruină, dacă nu se cercetează pe loc cauză și nu se iau imediate măsuri de îndreptare.

Avem consiliu parohial, compus din 11 membri; avem un sfat al Frontului Renașterii Naționale. Din acoroare, toți „fruntași” aceștia figurează numai pe hârtie. De fapt aci domnește voiața Primarului și a Notarului, cari pun piedici oricărei inițiative de interes obștec.

Să vă dau o pildă:

„In această comună sunt cinci mii de oi care de zece ani de zile jase în deșămășit și în stănci o moșie de peste patru mii de hectare, fără ca ciobanii sau țărăși — susținți de autoritatea comunei — să pot țesea vreun terburit comună sau locuitorilor proprietari”

Subsemnatul văzând ca biserică se dărâmă, în înțelegere cu mai mulți conlocuitori, am hotărât să dăm ca ofrandă benevolă întreg venitul pășunatului de pe pământurile noastre, spre a se crea un fond la dispoziția comunei, pentru prelatimpinarea nevoilor ei excepționale. Cu o condiție: ca toți ciobanii și țărăși, în schimbul pășunatului pe proprietățile noastre, să plătească în folosul comunei câte 25 lei, anual, de fiecare cap de oie.

În acest caz și după sfatul dat de fostul Prefect, d. colonel Eugen Dumitrescu și d. Primar Prefect al plășii Negru-Vodă, am înaintat o expunere, în care după ce arătam întreaga situație, propuneam să se aleagă un comitet restrâns compus din 5 persoane: un delegat al Primăriei, unul din partea comiteului școlar, unul din consiliul parohial și doi din partea proprietarilor — comitet care să vegheze la controlul numărului vitelor și la al încasărilor, care urmau să se facă de casierul comunei și consemnându-le într'un registru special.

În urma acestei petiții, Prefectura, după avizul Prefecturii și al Camerei de Agricultură, a dat

următorul ordin No. 315 din 23 Februarie a. c. care Primăria comunei Independența:

„Un original, avem onoare a vă înainta reclamă d-lui Opres Borca din acta comunei, și a o studia, fiind foarte surprins a examina propunerea, luând măsuri de convocarea obștei, care să ia hotărâri în sensul propunerilor. Venitul rezultat din arbedarea miriștilor se va trece în buget la capitală cu destinație specială, conform destinației ce i se va da de obște.”

„Reclamația d-lui Opres Borca se va restitui cu răspuns de măsurile luate.”

Prefect (ss) N. Paraschivescu.

Cu tot ordinul primăriei, comitetul pentru administrarea miriștilor, nu s'a constituit, pentru că țărășilor nu le convine controlul propriu. Mai bine să se prăbusească Biserica, decât să plătească 25 lei de capul de oie de pe urma cirtă încasată ei suit de lei!

Chestiunea aceasta atât de decapă și cinstită nu-și va găsi dezlășurarea, până ce Prefectura, print'un ordin secret, nu va pune în vedere Primăriei, că aici un țărăș nu are voie să calce și să paseze în deșămășit pe proprietățile celorlalți locuitori. Cei ce nu se vor supune, să fie dați judecării conform art. 599 c. p.

Dacă această măsură s'ar fi luat încă de acum 10 ani, comuna n'ar fi pierdut cel puțin un milion lei, cu care s'ar fi învrednicit să realizeze ceva mai mult, de cât văruița fațadei Primăriei, cu care se laudă că a „gospodărit” comuna.

Opres Borca

Demisia d-lui Gh. Ștefan de la Camera de Comerț

Prin decizia ministerială, s'a primit demisiunea d-lui Gh. Ștefan

cu d-lui demnitatea de președinte al Camerei de Comerț și Industrie Constanța.

Primele hotărâri ale conducerii supreme a Partidului Național

D-l Ernest Urdărianu a fost numit șef de Stat major al Partidului

M. Sa Regele a șannat trei înalte decizii prin cari: Partidul Național va păstra uniformă, devizele și emblemele F. R. N.

D-l Ernest Urdărianu este numit șef de stat major al partidului, iar d. Victor Moldoveanu ca secretar general al partidului.

Conducerea organizațiilor de Ținut, județean și comunale va fi girată de actualele cadre F. R. N.

„România și problemele actuale”

Un articol despre România în presa italiană

Revista „Corriere Diplomatico e Consolare”, publica, alături de un portret al Majestații Sale Regele Carol II, un lung articol intitulat „România și problemele actuale”, în care, după ce pune în relief realizările înfăptuite în România sub conducerea energică și iluminată a Suveranului său, vorbind despre Constituția din 1938, despre Frontul Renașterii Naționale și despre Straja Țării și după ce subliniază semnificația clară a numirii d-lui Gîgurlu la Externe, încheie astfel:

„Noi italienii nu putem decât să ne bucurăm de reaprinderea luminatității în România, care creiează elemente etnice și istorice foarte importante, spre a servi de bază între Roma și București, pentru o vastă și rodnică colaborare, care este cerută și de importante interese practice.

„Prezența recăntă prietere noi a d-lui Teofil Sidoroviț, Comandantul Strajii Țării, a dat loc

la manifestări, cari au apărut tuturor ca simbolul unei noi atmosfere în care se desfășoară relațiile dintre cele două țări, ale căror schimburi comerciale înregistrează continue și importante progrese ca valoare și ca volum. Italia, ca și România, veghează pentru ca pacea să nu fie turburată în Balcani. Precipitarea evenimentelor, maturizarea rapidă a acțiunii care va da Romei fasciste a lui Mussolini primul loc în Mediterană, departe de a prăjdi intereselor României, va înfățișa poziția sa de sentinela înaintată a latinității înspre Orient. În ceasurile hotărâtoare ale istoriei intervine fraternitatea de origine, care este întotdeauna exprimată de cei mai înalți exponenți ai gândirii și ai sentimentelor naționale, pentru a cimentea viitorul popoarelor cu adevărat prietene și denne de a se înalta.”

Trenuri suprimate temporar

„Direcția generală C. F. R. a hotărât suprimarea până Vineri 28 Iunie, a următoarelor trenuri de călători:

- No. 9001—9002 între Constanța și Mangalia;
 - No. 9003—9004 între Constanța și Mangalia;
 - No. 9005—9006 între Constanța și Mangalia;
 - No. 9108—9155 automotor pe soane pe distanța Constanța Bazargic;
 - No. 9162—9178 au omotor pe distanța Bazargic—Constanța.
 - No. 9164—9175 au omotor pe distanța Bazargic—Constanța;
 - No. 9291—9292 pe distanța Eforie—Techirghiol;
 - No. 9298—9294 persoane pe distanța Eforie—Techirghiol;
- Aceste trenuri vor fi puse din nou în circulație după data de 29 Iunie.
- Trenurile accelerate No. 907—

908 pe distanța Constanța—Buzău vor fi puse în circulație în ziua de 29 Iunie a. c.

Fiscale

Măsura prin care toți comercianții au fost obligați să emită bonuri (note de plată) și pentru vânzările sub 50 lei, vândătorii care sunt scutiți de contribuția 2 la sută, nu se aplică comercianților dela sate (comune rurale) și nici comercianților din comunele urbane (orașe, municipii) care sunt impuși la patenta fixă conform art. 39 din legea contribuțiilor, directe și anume a. c. până la clasa V-a (25.000) inclusiv.

În consecință, aceste categorii de comercianți rămân obligați mai departe a elibera note de plată din carnetele vizate și timbrațe conform legii, numai pentru vânzările care trec peste 50 lei.

Sărbătorirea „Zilei apelor”

„Liga Navală Română” a hotărât ca „Ziua apelor” să fie sărbătorită, în ziua de 30 Iunie. Filiala locală „L. N. R.” a stabilit programul acestei manifestații.

Dimineața la orele 10, P. S. episcop Gherontie Nicolau va oficia, în catedrala episcopală, un serviciu religios în prezența capilor autorităților civile și militare. După slujbă se va forma tradiționala procesiune deschisă

de icoana protectoare a marinarilor a „Sfintei Fecioare Maria” dăruită în acest scop de monahul Ghiță Coțaru, dela schitul Durău-Neamț.

Procesiunea va cobori la țărâmul mării, la debarcaderul bărcilor dela Cazinou.

După amiază, programul „Zilei apelor” va fi întregit cu numeroase probe de sporturi nautice ce se vor desfășura în același loc cu solemnitatea de dimineață.

Pentru monumentul eroilor marinari

De curând s'a luat inițiativa ridicării unui monument al eroilor marinari.

Apeul lansat de către comitetul de inițiativă spune:

„O singură categorie de eroi nu au până acum monumente: eroii marinarii, deși ambele maluri ale Dunării, dela Turnu Severin până la gurile ei, țărâmul și fundul Mării Negre, dela Vălcov la Balce, sunt presărate cu osemintele lor. Chiar marile și Oceanele îndărtate au primit în adâncurile lor cutreerători români.”

Pentru ducerea la bun sfârșit

a acestei îndreptățite rasplăți postume a marinarilor eroi, trebuiau însă fonduri, cari în bună parte au fost augmentate. Pentru complectarea lor s'a apelat la orchestra simfonică a armatei, care va da în acest scop o serie de concerte.

Un astfel de concert are loc, la Constanța, în seara zilei de 28 Iunie.

Orchestra simfonică a armatei, condusă de d. col. Egizzio Massini, compusă din 100 persoane, va concerta în sala teatrului „Traian Vuia”.

Informațiuni

Apele Dunării sunt din nou în creștere. Portul Silistra amenințată să fie inundat.

Dealingul canalului Borcea, toate scurăturile și grădina de zăvezături au fost inundate. Pagubele sunt mari.

Dezasterea, unele sate de pe lângă Dunare, în jud. Constanța sunt amenințate să fie inundate.

La stațiunea de fermăntare caș cavalului din localitate s'a început fabricarea acestui prețios aliment.

În curând se va putea prepara, tot la această stațiune, și brânza telemea.

Ținându-se seama de situația dificilă a multor întreprinderi, ministrul finanțelor a aprobat în mod excepțional ca vizarea registrelor pentru exercițiul 1940—1941, să se poată face până la sfârșitul lunii Iunie a. c., fără nici o sancțiune.

Eri a avut loc alegerea comitetului județean al societății colegiului medicilor din orașul Bazargic. Rezultatul la despușca scrutului a fost următorul: președinte d. dr. Ster, medic primar al județului Caliacra, vice președinte, dr. Rosetti, medic șef al spitalului Bazargic; membri: dr. Salby, dr. Novacof și dr. Janacheș, supleanți dr. Hagieș, comisia disciplinară dr. Lambescu, dr. Balgu Popof, supleanți dr. C. Piuschiulieș și dr. Costof, comisia financiară dr. Hristu Popescu, dr. Segalescu și d-ra dr. Megas supleanți dr. Lupesc și dr. Iavășef.

D. Octav Mosescu, primarul orașului Balce, a fost decorat cu medalia „Meritul cultural” cl. II-a pentru „Cultura”.

Ministerul de finanțe a suspendat toate concediile de odihnă, ale funcționarilor săi, cu și ale funcționarilor Caselor autonome depinzând de acel ministere.

S'a depus la A. d. n. oas Wethain, găsită în drum Păgubașul o poate ridica oricând.

Ministerul Justiției Comisiunea Pentru Constatarea Condițiilor de Naturalizare și Recunoaștere Dosar No. 584 (Nat) 1940.

D. Iani A. Bulahidis, domiciliat în Constanța str. Sabinelor No. 4, a făcut cerere acestui Minister pentru a i se acorda cetățenia română.

Prin cerere p. aționarul arată că este supus grec, de profesiune maistor de pompe funebre născut în com. Viza (Turcia) în anul 1879 de religie ortodoxă.

Conform art. 19 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică această spre știința acelor cari ar voi să faci înămpinare, potrivit dispozițiilor art. 20 din zisa lege.

Tribunalul Județului Constanța Secția III-a. Extras din Publicațiunea de vânzare.

No. 12183 din 10 Iunie 1940. La stăruința creditorului Iosif Gantz domiciliat în Municipiul Constanța str. Eternității No. 11, se vinde prin licitație publică care se ține în prețoriul acestui Tribunal Secția III, în ziua de 11 (unsprezece) Iunie 1940, începând dela ora 8 dimineața înainte imobilul proprietatea debitorului Ion T. Marcu domiciliat în Municipiul Constanța str. Ștefan cel Mare No. 124, compus din: 1/2, adică jumătate din terenul în suprafața de 80 m.p. situat în Municipiul Constanța

Strada Anghel Saligni No. 17B. Pe acest teren se află clădire comercială din 2 camere și sală la parter și 2 camere, 2 săli la subsol.

Căminul din ved. acoperită cu oiană. Imobilul se învecinește cu prop. Encic, prop. Ing. Căteșu, în fund cu prop. debitorilor sosi Marcu și la față cu strada Saligni.

Licitația și strigările vor începe dela suma de lei 90.000 (nouăzeci mii) minus 2% la suta. Dosarul vânzării poartă No. 515—1940 secția III.

Președinte, (indeșcifr.) Șef Portret, (indeșcifr.)

Primăria Orașului Cernavoda județul Constanța. PUBLICAȚIUNE

No. 3204, 1940 Iunie 15.

Conform deciziei acestei Primării No. 38—1940, se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 1 Iulie 1940, orele 10 va avea loc în localul Primăriei Cernavoda, licitație publică cu o fișe scrise, închise și sigilate pentru darea în aștrăpuză a lucrărilor de continuare a palatului comunal din acest oraș și anume lucrările de terminare inferioară, în valoare după deviz de lei 1.400.000.

Această licitație se va ține în

conformitate cu dispozițiile legii contabilității publice, de anul-lege No. 290 publicat M. Of. No. 21 din 26 Iunie 1940 și normele Oficiului Central de Licitație publică.

Licitatorii spre a fi admisi această licitație, sunt obligați pe lângă îndeplinirea condițiilor specificate de susmenționatele legi, și depunerea garanției prevăzute de 5 la suta din valoarea lucrării, necesară prezente și dovadă gărită autorității competente din care se constată că au mai făcut lucrări de asemănătoare natură.

Devizul, costul de servicii planurile lucrării de mai sus se pot vedea zilnic în acest serviciu la secretariatul acestei Primării.

Primar, C. A. Rădulescu. Secretar, B. Popescu.

Se închiriază restaurantul băilor Pimionescu din Techirghiol-R. Informațiuni N. Simionescu Techirghiol.

LACUL MINUNE TEKIRGHIOLOI

Băile cu nomol N. SIMIONESCU s'au deschis la 1 Iunie

Saloane de sudare în corpul băilor Camere oftice Restaurant dietetic Medic balneolog

Reduceți costul de întreținere al transmisiunilor folosind:

CURELE DE PIELE CLARK care au durabilitatea mare, întindere minimă, adică bună pe șaibe și vă asigură transmiterea sigură și întreruptă a forței, rezistând vreme îndelungată la...
CURELE DE PIELE CLARK sunt curele economice, preferate de toată industria. **Fabrica de Curele pentru Transmisiuni CLARK, S. A. R., Ploiești.**

Transmiterea sigură și neîntreruptă a forței în întregul prinderea Dvs. este de importanță capitală pentru...
Curelele de piele Clark vă oferă toată siguranța în această privință, fiind...
Curele rezistente economice trei factori cari sunt desigur apreciați și preferați de...
Fabrica de curele pentru Transmisiuni CLARK, S. A. R., Ploiești.